

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, October 3, 1980

Nr. 191

RUSAI BE ATODAIROS SAUDO AFGANISTIEČIUS

ELTA ANALIZUOJA CSCE PRANEŠIMĄ

Eltos Informacijos Tarnyba išleido devynių puslapių analitinį dokumentą, kuriame nagrinėjamas JAV Komisijos Saugumo ir Bendradarbiavimo Klausimams (CSCE) pranešimas Kongresui Helsinkio klausimu: "Eltos personalas", paruošęs šią analizę, "pagrindą pranešimą už jo komentarus apie Afganistaną ir tebesitęsiančią neteisėtą Pabaltijo okupaciją". Palankiai atsiliepiama apie JAV Valstybės departamentą nuosprendį nesiusti JAV karių atstovų į 1979 m. liepos 23-27 d. Lietuvoje vykusius sovietinius manevrus. Analizės autoriai taip pat pažeria kritiškų pastabų ir pasiūlymų. Čia keli pavyzdžiai:

* "CSCE pranešime daroma klaidinga užuomina, kad nacionalizmo manifestacijos Pabaltijo respublikose sudaro esminį jų teises į nepriklausomybę požūrį. Pabaltijo valstybės laisvai apsisprendė jau 1918 metais ir jų suverenumą de facto ir de jure patvirtino dauguma valstybių, įskaitant SSRS. CSCE neturėtų sugestijuoti, kad Maskvos tarptautinių sutarčių laužymą būtų galima išspręsti nauju plebiscitu".

* CSCE pranešimas turėjo paminėti faktą, kad Sovietų Sąjunga neteisėtai mobilizuoja pabaltiečius į savo kariuomenę ir siunčia juos į Afganistaną.

* Pranešimo autoriai padarė klaidą, paremdami savo išvadas žinomais "disidentizmo" pasireiškimais. Ši pozicija pavojinga, nes komunistinėms valstybėms gali pavykti užblokuoti tokius įrodymus, kaip beveik įvyko Stalino laikais. Todėl Maskva su tokiu įmiršiu stengiasi nuslėpti opozicinius sąjūdžius ir savilaidinę spaudą.

Nors pranešime išsamiai aprašomas disidentų persekiojimas, jame nėra praktiškų pasiūlymų jiems apsaugoti.

Kalbant apie rusifikaciją, praleistas tokių diskriminuojamų mažumų, kaip lietuvių Baltarusijoje, atvejis.

Nepamirėtas 1979 m. sovietinis pilietinis įsistatymas, kuris stato pavojų ir JAV piliečius. Taip pat reikėjo paminėti nepaprastai aukštus mūšius siuntiniam, draudimą kaliniams pasinaudoti šalpos siuntiniais iš užsienio, ir Inturisto plėšimus mokesčius.

CSCE pranešimas turėjo rekomenduoti, kad būtų sustiprintos Amerikos Balso, Laisvos Europos ir Laisvės Radijo programos nerusų kalbomis.

Eltos analizė taip pat kritikuoja CSCE pranešimą už "negalingą savęs plakimą", išskaičiuojant Amerikos problemas. 250-ų puslapių skyrius

apie Rytų Europą įvertinamas kaip "geras niūriosios gyvenimo pusės komunistinėse šalyse elementorius".

ELTOS PRIEDAS APIE ŽMOGAUS TEISES

Rugpjūčio mėnesį buvo išleistas specialus Eltos biuletenio angliskas priedas apie "žmogaus teises ir pagrindžio spaudą Lietuvoje". Pavyzdžiais iš šių metų savilaidos paliečiamos šios temos: Laisvo apsisprendimo paneigimas; Ataka prieš neoficialią spaudą; Rusifikacija; Pikt-naudžiavimas psichiatrija; Sąžinės kaliniai; Teisės emigruoti paneigimas; Cenzūra; Mažumų kultūrinės teisės; Religijos persekiojimas.

Vedamajame, "Helsinkio susitarimai — pašalpos objektas Lietuvoje", rašoma, kad pastaruoju metu žmogaus teises ten dar labiau pažeidžiamos. Savilaidinės spaudos pagalba lietuvių tauta byloja pasauliui, kad ji "nesileis būti nutildoma", ir kad ji "atsisako priimti melus, kuriuos apie ją skleidžia okupacinė valdžia". (Elta)

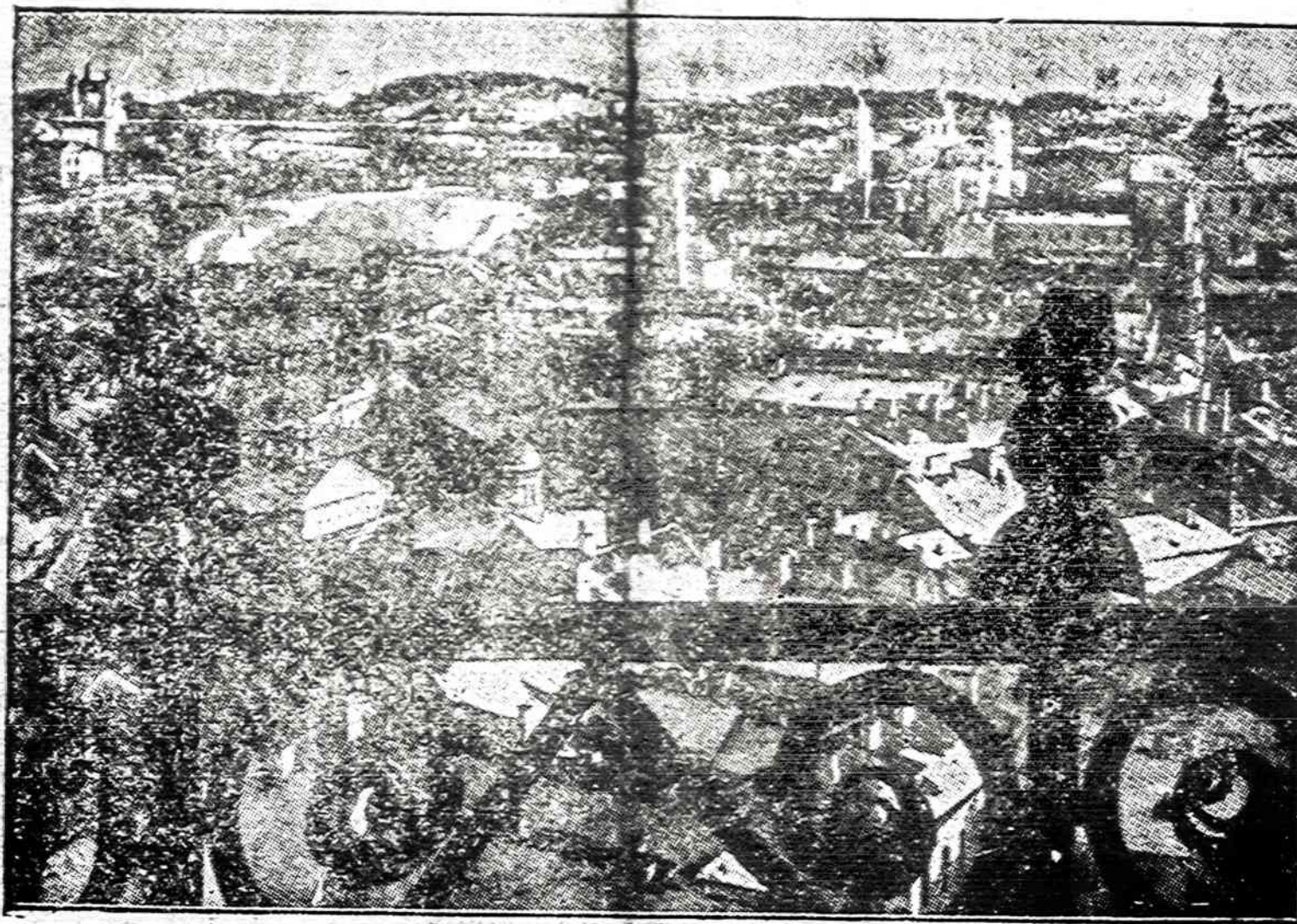
PARAGVAJUS NUTRAUKĖ RYŠIUS SU NIKARAGVA

ASUNCION. — Paragvajaus vyriausybė nutraukė diplomatinis santykius su dabartine Nikaragvos vyriausybe.

Anastasio Somoza, trylik metų valdęs Nikaragvą, buvo priverstas bėgti iš Nikaragvos ir gavo tremtinio teisę Paragvajaus. Šio krašto vyriausybė nusistatė, kad pasikėsiniams prieš tremtinį Somozą suruošė Nikaragvos sandinistai. Tarptautiniai įstatymai draudžia vienos valstybės vyriausybei organizuoti pasikėsinimus prieš kitos valstybės gyvenančius žmones.

Paragvajaus policijai pavyko visai prie Argentinos sienos viešai pasikėsinti nušauti. Kol Nikaragvos naujoji vyriausybė organizuos pasikėsinimus prieš kitose valstybėse gyvenančius žmones, Paragvajaus vyriausybė nenori turėti jokių santykių su Nikaragva.

— Irano valdžia rašo atsakymą į sekr. Muskie laišką.

Seno Vilniaus vaizdas. Spalio 9 dieną lenkai išveržė į senąją Lietuvos sostinę.

MULA CHOMEINI LIEPĖ GINTIS DANTIMIS IR NAGAIS

PAKISTANO PREZIDENTAS ZIA IPAREIGOTAS TOLIAU TESTI TAIKOS PASITARIMUS

NEW YORK, N.Y. — Pakistano prezidentas antradienio vakarą papasakojo Jungtinėms Tautoms apie savo pastangas sutaisyti Iraką ir Iraną, kad šitas dviejų valstybių konfliktas nepagrįstai į kitas sritis ir kitas valstybes.

Jungtinės Tautos, išklausius prezidento Zia pasakojimą, įgaliojo ir toliau Pakistano prezidentą imtis priemonių taikai tame rajone įgyvendinti. Pats prezidentas didelių vilčių neturi, nes Irano vyriausybė nenori nieko klausyti, kol Irako ginkluotą pajėgos nebus išvartys iš Irano.

Prezidentas Zia turėjo progos kelis kartus išsikabinti su Irano prezidentu Bani Sadr ir Irako prezidentu Sadam Huseinu. Irako prezidentas sutiko pradėti pasitarimus, bet jie Arabistano iranėčiams neatiduos. 1975 metais Irano šachas jėga atėmė iš Irako visą Arabistaną, o dabar iranėčiai šią sritį atsiėmė. Jeigu iranėčiai bandys tas sritis atsiimti, tai Irako karo jėgos versis Irano gilumon.

Pakistano prezidentas sutiko

grįžti į Iraną bei Iraką ir pažinti dar kartą, gal jam pavyks juos sutaisyti.

CHOMEINI KVIEČIA VISUS STOTI KOVON

TEHERANAS, Iranas. — Mula Chomeini dar kartą per radiją kvietė gyventojus pulti irakiečius "dantimis ir nagais". Jis žino, kad Irano valdžia negali padėti apsuptiems Chorasaro ir Abadano gyventojams, nes neturi galimybių bet ką nuvežti į apsuptąją sritį. Mula Chomeini liepė naudoti visas galimas kovos priemones.

— Skelbiu šventąjį karą prieš Iraką ir įsakau kiekvienam krašto gyventojui visomis turimomis priemonėmis žudyti visus įsiveržusius irakiečius.

Irano prezidentas Bani Sadr nekaltai apie taiką. Jis tvirtina, kad taikos nebus, kol nebus išvartas paskutinis Irako kareivis. Jis tą patį pareiškė ir Pakistano prezidentui.

TEHERANE SUDARĖ NAUJĄ KOMITETĄ

TEHERANAS, Iranas. — Irano parlamentas sudarė naują komitetą 52 suimtų Amerikos diplomatų ir ambasados tarnautojų likimui išspręsti. Parlamento pirmininkas Rajai paskyrė 7 žmones, kad jie apsvarytų pasiūlymus, išspręstų problemą ir praneštų parlamentui.

Pirmininkas tvirtina, kad parlamentas negali leisti daug laiko amerikiečių likimui išspręsti. Karo metu visi užimti. Jis nori, kad komitetas paruoštų trumpą rezoliuciją, kurią parlamento nariai galėtų greitai priimti.

— Trečiadienį prez. Carteris rinkiminės kampanijos reikais lankėsi Michigan valstijoje. Pažadėjo padėti automobilių industrijai atsigausti ir ragino

PREMJERAS NESUSITARĖ SU DARBININKAIS

VARŠUVA, Lenkija. — Lenkijos premjeras Mečislovas Jagielskis buvo nuykęs į Dancigą tartis su streiką laimėjusiais darbininkais, bet nenusitarė. Ginčai tarp abiejų pusių buvo tokie aštrūs, kad premjeras Jagielskis negalėjo susitarti su komiteto nariais.

Darbininkai laimėjo teisę organizuoti laisvas darbininkų unijas. Jiems buvo įgrisusios komunistų kontroliuojamos unijos. Jie neįsileido nė vieno komunisto į streiko komitetą ir pareikalavo, kad leistų jiems organizuoti unijas be komunistų kontrolės. Komunistai Lenkijoje kontroliavo darbininkų unijoms sumokėtus pinigus ir, neatsiklausę narių, paskirdavo didesnę "auką" komunistinei spaudai ir įvairiems užsienio komitetams.

Darbininkai laimėjo streiką, bet jiems dar nepakelė algų. Jie nutarė penktadienį streikuoti vieną valandą, tuo sikiant priimti valdžiai apie reikalą pakelti algas. Valdžia pradžioje tai padaryti, bet dabar sakosi neturinti pinigų. Tas ir sukėlė didelį ginčą tarp premjero ir darbininkų atstovų.

Darbininkai reikalavo, kad valdžia pasakytų, kada pradės kelti algas, bet, matyt, Jagielskis ir to nepasakė, nes jis iš Dancigo išvažiavo nesusitaręs.

L. Walesa reikalavo, kad premjeras pasakytų, kad mokes pradžioje pakeltas algas, bet Jagielskis to nepadarė ir išvažiavo. Tada Walesa paskelbė, kad darbininkai penktadienį vieną valandą streikuos. Darbas bus nutrauktas vieną valandą anksčiau.

Jis taip pat pastebėjo, kad po 30 dienų, jeigu algos neturės pradžioje priedo, tai tada bus paskelbtas dar vienas streikas, bet šį kartą dar didesnis.

Pilname streiko komitete yra 143 nariai. Sekančiame posėdyje bus renkama nauja valdyba ir nustatyti kiti unijos reikalavimai.

Pirkti JAV gamybos mašinas.

SOVIETAI ŽUDO ISTISUS KAIMUS, KALNUOSE BESISLAPSTANČIUS

APSKAICIUOJAMA, KAD AFGANISTANE ŽUVO IKI 12,000 SOVIETŲ KARIŲ

WASHINGTON, D.C. — Sovietų karo jėgos, Afganistane radusios žymiai didesnę pasipriešinimą negu tikėjosi, dabar veda visišką naikinimo darbą, sako gerai informuoti JAV pareigūnai. Jie apšaudė, degina ir griauina ne tik kaimus, bet ir kalnuose esančias apsaugas nuo šalčio ir pavojaus.

Buvusiai Afganistano kariuomenei visiškai iširus, Sovietų karo jėgos dabar yra priverstos vesti kovą prieš afganistaniečius, nepatenkintus įsiveržusiomis Sovietų karo jėgomis.

Sovietų karo jėgos įsiveržė į Afganistaną 1979 metų gruodžio 24 dieną. Jie pripažįsta, kad Afganistano sieną perėjo 85,000 gerai ginkluotų, kovai paruoštų karių. Šiandien Afganistane jau žuvo nuo 6,000 iki 12,000 karių. Kaip sužeisti, taip ir išvežti žvėžami į savo gimtines vietas. Rusams buvo pasakojama, kad jie įžengia į draugingą teritoriją. Afganistano valdžios kviečiami, bet tikrovė jiems parodė, kad afganiečiai jų nekvieta ir jie įžengė į svetimą teritoriją.

Šių metų birželio pradžioje Sovietų karo vadovybė papildė kovos lauke žuvusius rusų karius, o sužeistuosius ir užmūstuosius vežė namo. Birželio mėnesį Leonidas Brežnevas, besiginčdamas nuo tarptautinės kritikos, pareiškė, kad Sovietų karinė vadovybė pamažu jau pradėjo traukti Sovietų karius namo. Brežnevas tada nepaskelbė, kiek karių jis traukia namo, ir nepasakė, ar į namus važiuos Sovietų sužeistieji kariai.

Sovietų karo jėgos, perėmusios kovą prieš besipriešinančius partizanus, privalo vartoti kitus metodus, negu jos pradžioje buvo planavusios. Miestams griauti tankai yra parankūs, bet reikia neužmiršti, kad sunkūs Sovietų tankai taip pat sugadino Afganistano kelius.

Afganistano keliai buvo žmoniu, arklių ir kupranugarų plakti, o cemento juose nebuvo. Tankų sugadintiems keliams taisyti afganistaniečiai priemonių nebeturi. Rusai kelius išvertė, tiltus sulaužė, dabar jie patys Afganistano keliais važinėti nepajėgia. Sovietų karo jėgos tankais galėjo užimti visas didesnes Afganistano pozicijas, bet į kalnus jiems gana sunku kopti.

Geriausias ginklas, pasiurdo, yra sovietinis malūnspūdis, helikopteris. Ne rusiškas lėktuvas, bet malūnspūdis. Įvazijos pradžioje Sovietų karo jėgos ten turėjo 60 malūnspūnių. Šiandien rusų kovoms vartoja jau 240 malūnspūnių.

Dauguma šių malūnspūnių vartoja pasienio kalnų kovoms. O kruviniausios kovos eina Panšir slėnyje, esančiame 20 mylių Kabulo šiaurėsryčiuose. Rusams pavyko išnaikinti Afganistano kariuomenės centrą sostinės pietuose. Du mėnesius rusams teko kovoti prieš sukilusį 15-osios Afganistano divizijos štabą, apkasus sunaikino, bet Afganistano kariai perėjo į kovojančių partizanų eiles.

Tačiau pačios sunkiausios kovos vyksta sostinės šiaurėje. Afganistaniečiai ten įsigijo priešlėktuvinių patrankų.

Sovietų karo jėgos visai nesiirengia netolimoje ateityje išsikraustyti iš Afganistano. Gerai informuoti asmenys tvirtina, kad rusai tvirtinais ilgoms ir didelėmis kovoms. Šiandien rusai žino, kad Afganistane kova bus ilga ir sunki, todėl jie rengiasi ten įsteigti savo kariams ligonines ir pastatyti saugų tiltą ir placius kelius pasienyje.

SUSTABDĖ TREMTINIUS, I PUERTO RICO

SAN JUAN. — Puerto Riko salos gubernatorius Carlos Romero Barcelo, negalėdamas sustabdyti 5,000 kubiečių perkėlimą į Puerto Riko Allen kareivines, trečiadienį apskundė JAV vyriausybę dar vienu teismui. Jis kreipėsi į švaros reikalą ir aplinkos priežiūrą besirūpinančią įstaigą.

Puerto Riko saloje buvo senos kareivinės. Kareiviai seniai iš jų išvykę, namai tebestovi, bet jie nepataisyti ir neišvalyti. Jeigu atsiųs didoką skaičių Kubos ir Haičio salos tremtinių, tai kareivinėse jie neturės tinkamų higieniškų gyvenimo sąlygų. Jie gali užkrėsti ne tik visus kareivinių gyventojus, bet ir visą salą.

Gubernatorius reikalavo, kad tremtinių siuntimas būtų tuojau sustabdytas, kol nebus išspręsti higienos ir švaros klausimai.

— Jeigu JAV teiks ginklus Irakui, tai Iranas sušaudys visus 52 įkaitus, — paskelbė Teherano valdžios pareigūnai.

— Irano "parlamentas" suskilo. Vieni nori tuojau svarstyti 52 amerikiečių likimą, o kiti nutarė jį atidėti.

ganistaniečiai priemonių nebeturi. Rusai kelius išvertė, tiltus sulaužė, dabar jie patys Afganistano keliais važinėti nepajėgia. Sovietų karo jėgos tankais galėjo užimti visas didesnes Afganistano pozicijas, bet į kalnus jiems gana sunku kopti. Geriausias ginklas, pasiurdo, yra sovietinis malūnspūdis, helikopteris. Ne rusiškas lėktuvas, bet malūnspūdis. Įvazijos pradžioje Sovietų karo jėgos ten turėjo 60 malūnspūnių. Šiandien rusų kovoms vartoja jau 240 malūnspūnių.

Dauguma šių malūnspūnių vartoja pasienio kalnų kovoms. O kruviniausios kovos eina Panšir slėnyje, esančiame 20 mylių Kabulo šiaurėsryčiuose. Rusams pavyko išnaikinti Afganistano kariuomenės centrą sostinės pietuose. Du mėnesius rusams teko kovoti prieš sukilusį 15-osios Afganistano divizijos štabą, apkasus sunaikino, bet Afganistano kariai perėjo į kovojančių partizanų eiles. Tačiau pačios sunkiausios kovos vyksta sostinės šiaurėje. Afganistaniečiai ten įsigijo priešlėktuvinių patrankų.

Sovietų karo jėgos visai nesiirengia netolimoje ateityje išsikraustyti iš Afganistano. Gerai informuoti asmenys tvirtina, kad rusai tvirtinais ilgoms ir didelėmis kovoms. Šiandien rusai žino, kad Afganistane kova bus ilga ir sunki, todėl jie rengiasi ten įsteigti savo kariams ligonines ir pastatyti saugų tiltą ir placius kelius pasienyje.

Walter Mondale

KALENDORĖLIS

Spalio 3 d.: Marija Juozapa, Alantas, Milgintas, Evaldas.

Saulė teka 6:49, leidžiasi 6:30.

Oras vėsus, vakarė gali lyti.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Vienos per daug, dviejų per mažai

Nepriklausomoje Lietuvoje kai kurie mėgstą išgerti pralinksmindavo gėrėjų draugiją šiuo prasmingu anekdotu:

— Šeptyniui akimėstant bon-
— buvo gėrėjai sakydavo:
— Nupilk truputį degtinės į
sinka.

— Kam čia laistyt Dievo do-
vaną: geriau lašas burnon, ne-
gu stiklėlis į sinką arba ant
talo.

— Aš sakau, kad nupilk.
— Bet kodėl?

— Todėl kad vienos per daug,
o dviejų per mažai.

Draugo 221 nr. Linas Sidrys
dėl svaigalų vartojimo pataria
solidarizuoti su okupu. Lietuvos
tautietis kovoje su alkoholiz-
mu ir pataria trenytje esan-
tiems lietuviams gerti po vienu
stikleliu mažiau. Šiuo reikalu
jis taip rašo:

„Mūsų gyvenimas ne toks
paprastas kaip Lietuvoje: todėl
girtuokliavimas nesudaro pana-
šaus masto problemos. Čia ma-
terializmas ir narkotikai jauni-
mui sukelia didesnes problemas.
Ten alkoholio pelnas eina Mask-
vai: čia baro pelnas išlaiko dau-
gelį išeivijos kultūrinių rengi-
nių bei organizacijų.

Tačiau dvasinė vienybė ir mo-
ralinis solidarumas su kovojan-
čiu Lietuvos pogrindžiu reika-
lauja, kad mes išlaikytume
jų prašymus. Mums Amerikoje

neįprasta daryti abstinencijos
arba blaivybės viešus pasiryži-
mus, todėl aš siūlau, kad kiek-
vienas lietuvis, kuriam rūpi
tautos dvasinis atgimimas, kiek-
vienas pramogos metu susilai-
kytų nuo vieno gėrimo, t.y. im-
tų vieną mažiau, negu jam
įprasta.

Vieno gėrimo atsisakymas
politinės padėties nepakeis, ta-
čiau aš manau, kad šio vėjau-
sio pogrindžiui bus įrodymas,
kad mes jų klausomės ir ban-
domė jiems talkinti. Iro-
dysime, kad rūpinamės jų rū-
pesčiais ir sielojamės jų sunku-
mais. Tokia dvasinė vienybė su-
teikia pačią stipriausią paramą.
Iš krikščioniškosios perspekty-
vos tikrai svarbiau sustiprinti
silpnuosius ir pagosti nus-
kria ustuosius negu pulti
skriaudėjus.

Viskas labai gražu ir gerai,
nes galima socialiai prisigerti so-
lidarizuojant pavergtiems tau-
tietims. Tik vargu ar su L.
Sidrio išvedžiojimais sutiktų
vysk. Motiejus Valančius ir dr.
Jonas Adomavičius.

Pagaliau nesutiks ir daugū-
na išeivių, kurie gėrimo nuo-
laiką išreiškia šia dainele:

Oi bausis, bausis —
Bausis mūško žveris,
O dar yr' bausėnis
Žmogus nedagėres...

R. Nerimavičius

siekdavo per visą stalą to, kas
jį stovėjo toliau.

— Tu ką, ar liežuviu neturi?
— paklausė ji kitas beprotis.
— Liežuvių aš turiu, bet ran-
kos juk ilgėsnės, — atsakė pir-
masis.

● Užbaikime šias magary-
cias Adomo P. Jaso eilėraščiu
„Baltijos idilija“, iš knygos
„Būk Palaimintas“:

Ei, svyrūk vėjužy,
pamario nendrelė!
Tuoj sugrį į krantą
gintaro žvejaliai.

Trauks iš mario tinklą,
ties ant balk smėlio —
žers ant vargo rankų
gelsvą gintarėlį...

Ir dainuos sesutė,
židinį pakūrus,
ir pasals jos žodžiais
siamuri vandens sūris.

Ei, svyrūk vėjužy,
pamario nendrelė! —
Tuoj sugrį į krantą
gintaro žvejaliai.

Sigū Pašilytė

Atskiesas vynas

— Aš tamstai sakiau, kad ga-
li gerti vyną tik atskiestą.

— Taip, daktare, aš jį atskie-
pietų stalo ir užuot paprašęs,
džiū degtinė.

TARYBINIAI JUOKAI

Klausimas: — Ar Leonidas
Brežnevas žydas?
Atsakymas: — To dar be-
trūkio!

Klausimas: — Ar jums yra
žinoma draugo pirmininko Mao
mimimo tiksliai data?

Atsakymas: — Nėra žinoma,
kadangi jis ne mūsų kliniko-
se gydėsi.

Klausimas: — Ar tiesa, kad
Maskvoje Raudonoje aikštėje
dalinami automobiliai?

Atsakymas: — Tiesa, tik ne
Maskvoje, o Leningrade, ir ne
Raudonojoje aikštėje, o Nevskio
prospekte, ir ne automobiliai da-
linami, o dviračiai, ir nedalina-
mi, bet vagiami!

Be diplomo

— Aš gavau universiteto dip-
lomą, o tamsta, kaip pasauli-
nio garso artistas, kiek diplo-
mų turi?

— Aš neturiu nei vieno, bet
mano raštininkas turi bent
kelis.

MENO KLESTĖJIMAS SOVIETUOSE

Grįžęs iš anapus geležinės už-
dangos mūsų menininkas pasa-
kojo apie meno klestėjimą so-
vietinėse respublikose, ypač „ta-
rybų“ Lietuvoje.

— Ar teko sukurti tenai dai-
lininkų abstrakcionistų? — pa-
klausei pranešėjo vienas ilga-
plaukis.

— O, taip, — atsakė meni-
ninkas, — mačiau vieną gat-
vę einantį ir pasakui jį sekant
du civiliai persirengusius soc-
realistus.

KAS IŠRADO VAIKŲ MUSIMĄ?

Grįžtai tėvo nubausias še-
šiametis Fernandas klausia:

— Tėte, kai tu buvai mažas,
ar senelis mušdavo tavę?

— Taip.

— O kai senelis buvo mažas,
ar jam taip pat kliūdavo nuo
tėvo?

— Žinoma.

— O tavo seneliui nuo jo tėvo?

— Taip pat.

— Norėčiau žinoti, koks idio-
tas pradėjo pirmas!

PRIESINGYBĖ

Kartą kažkuriame pobūvyje
susitiko du anglų rašytojai —
Česteronas ir B. Shaw. Pirmas
buvo ypač stores, o antrasis
užkūtas, bet liesas.

— I tamstą pasižiūrėjęs ga-
lėtum sakyti, kad Anglijoj sau-
marių vandens sūris.

— O i tamstą pasižiūrėjęs aš
noriu sakyti, kad tuo atveju
tamsta dėl to kalas.

Medis ir šuo

Turguje vienas pilietis, norė-
damas nusipirkti šuniuką, klau-
sė šeiminką:

— Ar šis šuo turi genealogi-
nį medį?

— Jam tinka bet koks medis,

— atsakė šeiminkas.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Maiki, vakar turėjau įdo-
mų pasikalbėjimą su inžinieriu
Kraistopitū. Jis nelauktai buvo
patekęs į šventųjų sueigėlę ir
gavęs smarkios pylos nuo šven-
tosios Helenos. Ji neslėpusi sa-
vo uparos mum žemėiams už
kalnų primetimo šventiesiems
ir kitokių materialistų prime-
timus. Kad ir tas kalnas, kuris
dabar sugrądinčius pelenus
spiaudo ir teršia atmosferą. Ji
griežtai užsigauna ką bendro tu-
rinti prie ano kalno. Ji net iki
paskutinių dienų nežinojusi, kad
toks kalnas yra. juo labiau ne-
žinojusi jo ryšio su jos vardu.
Ji ir kiti šventieji neturį nei pė-
dos real estato nei kalne nei pa-
kalnėje. Kiti šventieji ir šven-
tosios taip pat nesusrisę su že-
me.

— Aš — Kraistopitū, atspirašiu
šventosios Helenos ir nurodžiau
kur jai kreiptis su protestu, bet
ji vistiek kaltino mane.

Mum bediskutuojant Helenos
kalno klausimą, įėjo šventas
Pranciškus, šventas Liudvikas
ir šventoji Barbora. Jie visi pa-
antrino Helenos protestą. Mum
bekalbant įėjo būrelis Angelų
apsirengę baltomis jupelemis tik
sparnai nepridengti drabužių.
Jie, matyt, nepasitikėjo manim
nei šventaisiais ir laikėsi atstu
savam būrelyje. Vienas, gal jų
perdėtinis, majavo rankomis lyg
įsakydamas, kad nesiartintume
prie jų. Jis, matyt, nepasitikėjo
manim nei šventaisiais. Valan-
dėl visi tylėjom, pagaliau He-
lena suvaldžiusi savo uparą
pradėjo:

— Šventieji ir žmogau! Neži-
nau kokiais išskaidinimais jūs
sudejot prie mūsų, ne žemės ge-
ventojų, kalnus, slėnius miestus,
ežerus, upes ir didelius pasta-
tus, o sau pasilaikėt tu nuosa-
vybių dytus ir teisę šeimini-
kauti. Dabar, kada šeiminkai-
vimas jums nevyksta, kaltina-
mus, nes mes leidom panaudoti
mūsų vardą. Dabar, esą, šv. He-
lenos kalnas apersė plotus Ore-
gano ir Washington valstijų že-
me ir užtersė atmosferą. Euro-
piečiams saulė per taršalus ši
lumos nepasiūnčia, o amerikie-
čius kep na ir džioviną. Visi ne-
gerumus verčia ant šv. Hele-
nos kalno! O ką aš galiu padar-
yti?!

Tris žingsnius žengė ir priar-
tėjo šv. Pranciškus.

— Šventoji Helena! Tu ma-
žiau kentėjai negu aš. Tu sukty-
bių, prievartavimų, blogų darbų
nesurašytai ir jautio skūrą, kiek
vyko manojo vardo mieste —
San Francisco! Aš t'k galėjau
klausytis ir tylėti. Gal niekur
tik riekėjų neįvyko, kaip
čia. Matyt tokia žmonių prigim-
tis: duoti šventiesiems gerą daiktą
ir po to tą daiktą suferėti,
kad nedristų beatsisakyti.

— Palaukit, šventieji! Prabi-
lo iki šiol tylėjęs angelo perdė-
tinis. — Mano vardo miestas yra
nemaziau susiūtes blogais dar-
bais, kriminalu, kaip jusiškiai.

Norėtusi to miesto atsikratyti,
bet ne mūsų valia — ne mes tą
vardą išradom ir jo metrikus. Ei
inžinieriau Kraistopitū! Koki
patarimą Tamstele gali mum
duoti? Danguje mum neramu.

Šventas Petras prikašioja, kad
jis pavargsta kol atskiria vėles
iš Los Angeles nuo būrio ne-
ventintų miestų. Ir Dievuliui su-
daro galvosūki: kaltinti vėles
ar nekaltinti? Pagal dangišką
teisybę vėles nekaltos.

— Palaukit, šventieji! — aš
Kraistopitū išstipriau. — Bar-
borelė, sakyk ar Tamsta turi ne-
malonumų su gyventojais iš
Tamstos apylinkės?

— Neturiu, ponas inžinieriau!
Kas be-ko, viens kits paslysta,
bet t'k viens kitas, šiaip mūsų
apylinkėje pirmąja dorovė. Ir
tie, kurie iš prigimties silpni ir
tie, kurie iš prigimties griežti?
Negriežti? Dauguma negrieži-
ja.

— O Tamsta, šventas Liudvi-
kai, dar nepasisekai. Ar daug
griešniukų yra jūsų mieste? —
Paklausiau aš Kraistopitū.

— Pas mus niekas nei neska-
čiuoja, i blogi įpratom žiūrėti
per pirštus ir žiūrėti per pir-
štus. Gal taip geriau, ramiau...

Tokias tai naujienas Kraisto-
pitū persinešė iš šventųjų suei-
gelės.

ABU TEISINGI

Susitiko kartą du garsūs vo-
kiečių kompozitoriai, Wagneris
ir Šumanas, ir ilgokai abu kal-
bėjosi. Tai davė jiems progos
apibūdinti vienas kitą.

— Puikus žmogus tas Šuma-
nas, — sakė paskui Wagneris.
— Bėda tik ta, kad jis visą lai-
ką tyli.

— O Šumanas apie Wagnerį pa-
sakė:

— Man jis labai patinka, tik
jau plepa tai be sustojimo.

Visos tokios

Skelbimų lentoje kabėjo vie-
no Paryžiaus teatro afiša, re-
klamuojanti naują pjesę „Mano
žmona — pantera“.

Netrukus toje afišoje ranka
kažkas įrašė „Mano — taip pat“.

Meškeriojimų juokai

— Ką čia jūs pasakojate apie
dideles žuvis, Vienas juokas!
Aš pamačiau tokią lydeką,
kad vien jos nuotrauka svėrė
keturis kilogramus!

Vaikų pasikalbėjimas

Amerikietis: — Mes turime
daug šokolado!

Sovietinis: — Taj niekis! Už
tai mes turime Brežnevą!

Amerikietis: — Kas gi čia
ypatinga? Jei mes užsimanysi-
me Brežnevą, tai galėsime įsi-
gyti savo nuosavą!

Sovietinis: — Bet tada jūs
jau neturėsite šokolado!

ŽMONOS VYRAS

Ir kas gi ana va, piliečiai, nutinka šeimų fronte?
Nagi štai vedusius vyrus formalinis stabas ištinka. Ypa-
čiai tuos, kurių žmonos priešakiniais klausimais užimtos.

Anadien, žinote, kokia liūdna istorija. Pareinu na-
mo. Einu į butą. Beldžiuos, pavyzdžiui, į savo nuosavas
duris — neatidaro.

— Manusia, — sakau savo žmonelei, — nagi šitai
ašenai, Vasia, parejęs.

Tyli. Slapukauja.

Staiga už durų pasigirsta Miškos Bočkovo balsas.
O Miška Bočkovas — bendroje tarnyboje, žinote, su
mano žmona.

— Ach, — sako, — šitai jūs, Vasilijus Ivanovičius.
Šią minutę, sako, mes tau atidarysim. Luktelėk, drauge,
truputiuką.

Čia man, žinote, lyg kas pagaliu į makaulę būtų
sudavęs.

„Nagi kas gi čia? — galvoju, piliečiai, šeimyniniame
fronte šitai vyksta — žmonos savo vyrus liovėsi įsilei-
dusios“.

Prašau garbingai:

— Adaryk, — sakau, — Miška, vištos vaiki. Nebijok,
muštis aš su tavim nesimušiu. O ašenai, žinote, iš tikrųjų
negaliu muštis. Ugis mano, atleiskite, smulkus, kūno su-
dėtis glešna. Taigi negaliu ašenai muštis. Be to, ar ži-
note, mano pilve nuolatos kažkas kliuksti, staigiai beju-
dant. Felčeri sako: „Čia jūsų maistas žaidžia. O man,
žinote, ne lengviau, kad jį žaidžia. Kurie čia jo žaislai
atsirado. Tikrai, vienu žodžiu, dėl to negaliu muštis.“

— Atidaryk, — sakau, — valkatė, toksai.

Jisai sako:

Nekratyk durų, biese. Tuojau atidarysiu.

— Piliečiai, — sakau, — ir kas gi čia bus tokio? Jis,
sakau, su mano pačia užsadaręs, o ašenai jam ir durų
nekratyk ir nekratyk. Atidaryk, sakau, šią minutę, arba
aš tau tuojau triukšmą įtaisysiu.

Jis sako:

— Vasilijau Ivanovičia, palauk gi truputį. Pasėdėk,
sako, koridoriuje ant dėžutės. Ir spinksulę, sako, tikrai
nenumesk. Ašenai jį tau tyčiomis šviesai pastačiau.

— Brolužiai, — sakau, mielieji draugai. Ir kaipgi,
sakau, jį gali, pasibaurėtina, jo asmenybė, šitokių lai-
ku žmonos vyrui ramiai balsu apie spinksulę kalbėti?! Ir
kas gi šitai vyksta! O jį, žinote, rezenuoja pro duris:

— Ech, taigi, Vasilijau Ivanovičia, visados tu buvai
nepartinis miescionis. Nepartinis miescioniu ir nusibaigsi.

— Tegu, — sakau, — aš nepartinis miescionis, o tik-
tai šią minutę aš nubėgsiu milicijos kviešti.

Bėgu, žinoma, žemyn, prie sargybinio. Sargybinis
sako:

— Veikti, drauge, nieko negalim. Jeigu, sako, jus
pradėtų užmušinėti, arba, pavyzdžiui, pro langą mestų
šalia bendrųjų šeimyninių nemalonumų, tai tada veikti
galima... O šiaip, sako, nieko ypatinga pas jus nevyksta...
Viskas normalu ir puikumiška... Gi jūs, sako,
pabėgėkite dar kartą. Gali būti, jie ir įleis.

Bėgu atgalios — iš tikrųjų, po pusvalandžio Miška
Bočkovas atidaro duris.

— Įeikite, — sako. — Dabar galima. Įeinu, skubėda-
mas kambarin — tėvuliukai susimilkite — prirūkyta, pri-
trempta, primėtyta, išmėtyta. O už stalo, be kita ko, sep-
tynetas žmonių sėdi — trys bobos ir du kaimiečiai. Rašo.
Ar posėdžiauja. Šuo juos tesuvoks. Pasižiūrėjo i mane
ir kvatoja. O priešakinis jų draugas, Miška Bočkovas,
sukniubo ant stalo ir taip pat, žinote, matyt, virpa kva-
todamas.

— Atsiprašau, — sako, — pardon, kad iš jūsų pa-
juokavau. Smalsu mums buvo žinoti, ką gi žmonių vyrai šio-
kiais atvejais dabar veikia.

(M. Žosčenka, Satyrinės Novelės, 200 pusl.,
kaina \$2, gaunamos Naujienose.)

KAS GERESNIS

Keikias kinas su maskolių,
Svarsto dalykėli piką:
Kas geresnis tarp tų brolių
Už geriausį bolševiką? ...

Holy Wood

SUSIVENIJIMAS REMIA ALTA

Povilas P. Dargis,
SLA prezidentas

Lietuvos laisvinimo darbe Amerikos Lietuvių Taryba atlieka didelį ir svarbų vaidmenį. Ši bendrinė organizacija apima visą Amerikos lietuvių visuomenę, kuri remia ir palaiko ALTos veiklą.

Stambus ALTos rėmėjas yra SUSIVENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE. Jis ne tik prisideda prie ALTos kūrimo, bet ir visą laiką dalyvauja jos darbuose ir ją remia įvairiais būdais. Nėra abejonės, kad Susivienijimo dalyvavimas ALToje prisideda prie jos stiprinimo. Visos

SLA kuopos įeina į ALTos sudėtį. Įvairiose Amerikos vietose Susivienijimo kuopos dalyvauja ALTos skyrių valdybose, ruošia tautos švenčių minėjimus, prisideda prie teisingos informacijos sklaidimo apie LIETUVĄ amerikiečių tarpe, o tūkstančiai SLA narių, atsiliepdami į ALTos kvietimus, tautos laisvinimui iš okupacinės priespaudos reikalams siunčia stambias aukas.

Todėl visai suprantama, kad ALTos vadovybė, vertindama broliškos organizacijos paramą, glaudžiai kooperuoja su SLA. Mūsų organizacija yra atstovaujama ALTos taryboje ir pačioje valdyboje. Toks glaudus ryšys yra Susivienijimo pelnytą įvertinimas, o kartu jis naudingas ir pačiai ALTai. SLA kuopos, matydamos, kad jų organizacija pilnai yra atstovaujama ALTos centre, jaučia didesnę pareigą remti ir palaikyti kovos organizaciją.

Už keleto dienų Chicagoje įvyks ALTos metinis suvažiavimas. Linkint jam geriausių sėkmės, tenka laukti, kad jis praeis darnioje dvasioje, o su darant valdybą ir kitus organus bus ir toliau išlaikytas plataus kooperavimo pagrindas.

KĄ EUROPOS BENDRUOMENIŲ VADAI DIRBA

(Tęsinys)

Neužmiršti ir Vasario 16 gimnazijos reikalai. A. Šmitas pranešė, kad pr. metais gimnazijoje mokėsi 60 mokinių. Šiais mokslo metais tikimasi sulaukti tokio pat skaičiaus. Gimnaziją išlaiko vokiečiai. Lietuvių įnašas (tėvų mokesčiai už vaikų maitinimą ir bendrąją rėmėjų būrelių aukos ir kitos pajamos) nesudaro nė 1/3 visų pajamų. Norima pakelti mokytojų kvalifikaciją. Paliestas ir mokinių kelionių į Lietuvą klausimas. V.

Kamantas įteikė Lietuvai fondo 700 dol. čekį (kitais metais skirdavo po 1.000 dol.) gimnazijos reikalams. PLB Valdyba yra nusistatčiusi gimnaziją remti.

PLB Valdybos pirmininko Vyto Kamanto paskaita apie Pasaulio LB veiklą tos pačios dienos vakare visiems Stud. savaitės dalyviams įteikta. Europos kraštų LB vadovų svarstybų tase. Pranešimas buvo schematuotas, padalytas į 4 pagrindinius skyrius ir daugelį poskyrių: I. įžanga, II. PLB veiklos

aptarimas, III. klausimai ir atsakymai ir IV. filmas apie liet. tautinių šokių šventę.

Pradžioje pranešėjas įteikė išėmantią Vasario 16 gimnazijos direktoriui V. Natkevičiui, M. A., suaktyvinę V. Iniaus taut. versiteto medalių už ilgmetį vadovavimą šiai mokyklai. Išvardino visus Europos kraštų LB vadovų suvažiavimo dalyvius.

Kalbėdamas apie PLB veiklą, prelegentas nušvietė PLB kilmę, veddamas ją iš dar prieš karą Lietuvoje įkurtos Užsienio lietuviams remti draugijos ir jos organo "Pasaulio lietuvis". Po karo PLB pradžia davė VLIKo 1949 paskelbtą "Lietuvių chartą". Kiekvienoje šalyje LB prisitaikė prie savo krašto sąlygų. 1958 New York'e sušauktas PLB I Seimas. Iš viso įvyko 5 seimai, kurie vis rinko PLB valdybas.

PLB pagrindinis tikslas — padėti pavergtai lietuvių tautai tėvynėje atgauti laisvę ir valstybinę nepriklausomybę, išievinę lietuviuose išlaikant ir ugdati tautinę gyvybę ir gilų tautinį sąmoningumą. Išvardino ir apibūdino visus savo bendradarbius — dabartinės PLB Valdybos narius.

Švietimas ir kultūra yra dvi svarbiausios PLB veiklos sritys. JAV — bėse ruošiami aukšto lygio lituanistiniai kursai vasarą. III PLJ Kongresas sustiprino ryšius su P. Amerikos lietuviams. Su jais vyksta gyvas pasikeitimas menininkais. Ateinančiais metais organizuojamas mokslo ir kūrybos simpoziumas. Pabrėžė jaunimo kongresų reikšmę. Pagyrė gerą organizaciją IV PLJ Kongreso ir dėkojo jo organizatoriams. PLB Valdyba nemažą dėmesį kreipia ir į sportą ir į remia. Šių metų pabaigoje organizuojama sportininkų išvyka į Australiją. Į Pasaulio

lietuvių dienų programą 1983 įtrauktos ir sporto žaidynės.

PLB labai rūpi ir Lietuvos reikalai. Kai kas siūlo, kad PLB šalintųsi nuo politinio darbo, bet tai klaidinga pažiūra. V. PLB Seimas Toronte įparaigoje PLB Valdybą įsteigti politinę komisiją ir ji įsteigta. Jos uždavinys — pažinti Lietuvos gyvenimo sąlygas ir apie jas informuoti svetimačius. Š. m. birželio 8-9 Vašingtone su JAV-bių žmonėmis aptarti Lietuvos reikalai. Australijos atvejis prieš keletą metų parodė, kad PLB yra paveiklus politinis veiksnys.

Santykiai su VLIKu įsiėmę, jo pirmininku tapus dr. Bobeliu. Lankydami Romoje, kalbėtojas prašė ministrų St. Lorzoraitį, kad Lietuvos diplomatinė tarnyba rūpintųsi savo testinumu (diplomatų išlikimu), o PLB tas pastangas parems.

Suprantama, kad visi darbai pareikalauja nemažai lėšų, kurių daugiausia gaunama iš JAV-bių lietuvių. Didelių sumų pareikalauja "Pasaulio lietuvis" leidimas. Žurnalas daugiausia skaitomas JAV-bėse, Kanadoje, Vokietijoje ir kitur.

PLB šeima sudaro 18-oje kraštų gyvenančių tautiečių: Argentinoje, Australijoje, Austrijoje, Belgijoje, Brazilijoje, Didž. Britanijoje, Italijoje, JAV-bėse, Kanadoje, Kolumbijoje, Nauj. Zelandijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, Urugvajuje, Veneculoje ir Vokietijoje. Prelegentas papasakojo apie lankymąsi Romoje, Pariziuje, susitikimą su popiežiumi.

Kalbėdamas apie ateities darbus, paskaitininkas painformavo apie pasirušimus Madrido konferencijai. JAV-bių delegacijoje bus ir lietuvis Rimas Česonis, JAV-bių LB visuomeninių

Tipiškas Naujosios Zelandijos gamtos vaizdelis.

V. RATAS

SOLBAD HALL LIGONINĖJE

(iš kelionių po Tirolį 1945 metais)
(Tęsinys)

Tada moteris paaiškino, kad mums apmokėtų pabandyti pasiekti taiki To ūkirinko šeimoje esą du jau paauge sūnus. Gu jiems batai tikti.

Tai buvo smagi naujiena. Naujiena suteikianti vilties. Kaip gera būtų, kad neberekėtų traukinių ir balaidžių toliau. Kad vienu išlipimu apsirūpintume, ko būvome atvažiavę.

Sodyma atrodė netoli, bet eilė visą pusvalandį, kol ją pa-

siekėme. Kiemė mus pasitiko 2 šunys ir 3 mažam. vaikai. Šunys sulijo — toks jų darbas, o vaikai nedrąsiai ėmė trauktis atbuli prie durų. Vėl pasisveikinome, kaip pridera, pagal jų šalies paprotį ir pasiteiravome, kur galėtume rasti kokį vyresnį šeim. Mums belaukiant vaikų atsakymo, duris pravėrė jų motina. Tada išdėstė reikalą ir parodė savo prekę.

— Batai, labai gražūs, — pagyrė moteris patenkinta. — Ir man rodos, jie tikti Pėteriui; jis, žinote, jau septyniolika me-

tu. Iš tolmesnio pasikalbėjimo sužinojom, kad Pėteris esąs jos vyresnysis sūnus, o batai, kaip visiems žinoma, jauniems greitai susidėvi. Tik visa bėda, kaip numanyti, ar jam tikti. Mat, Pėteris esąs išvykęs į miestelį ir grįšias tik pietums.

Mes sutikome laukti pietų meto, nors buvo dar trys valandos to laukimo; tik norėjome žinoti, ką gausime už tai, jei batai kartais tikti. Kuğrys užsiminė, kad militai, duona ir bulvės jam būtų daugiausia pageidaujami produktai; neatsakytų, žinoma.

Per diskusijas Stud. savaitės dalyviai pareiškė abejones dėl reikalo steigti lituanistinę katedrą, o taip pat ir komisiją Lietuvos sienų klausimui studijuoti. Klausė, kas tie reorgai, kad apie juos tiek daug rašoma, kaip nustatoma asmens priklausomybė Lietuvos bendruomenėi ir t. t. Reikštas pageidavimas, kad PLB Valdyba stengtųsi pagerinti santykius su VLIKu. V. Kamantas paaiškino, kad lituanistinės katedros įsteigimas pareikalautų 750.000 dolerių. Sprendimas bus daromas ši rudenį. Komisija Lietuvos sienų klausimui tirti dar neįsteigta. Reorgais vadinama JAV-bėse nuo LB atskilus grupelė, išsiregistravusi teisme kaip Reorganizuota lietuvių bendruomenė. Santykiai su VLIKu priklausys nuo abiejų šalių geros valios. Prelegentas papasakojo atskirus epizodus, privedusius prie santykių įtempimo.

(Bus daugiau)

nė kitokio maisto. Moteriškė pagaltojo ir pradėjo skaičiuoti, ką ji galėsianti duoti. Atrodė, kad ji labai nenukrypo nuo Kuğrio išvardytų dalykų.

Viskas vyko geriau, negu tikėjome; ir tai dėl to, kad buvome pakliuvę pas pasiturintį ūkininką. Po pietų grįžome atgal į stotį, nešini bakanėlius ragaisio, maišeliu miltų ir gniužulų sviesto. Bulvių jie neturėjo; jos tebeaugo darže, ir būtų buvę nuostolinga taip anksti jas kasti. Būt užtat kelios morkos ir tiek pat svogūnų rado prie globstį Kuğrio kuprinėje.

Tai buvo pirma pasisekusi kelionė Kuğrio kalėdodimo istorijai. Tokio gero laimikio jis nesitikėjo. Jis taip buvo patenkintas, kad visą to pasisekimo pasiplatį skyrė man.

— Tu moki kalbą, žinai jų papročius. Tas jų mėgiamas Grues Gott padarė stebuklą.

— Nieko, nieko, brolaus, — bandžiau užginti žemaitį. — Tą stebuklą padarė ne mano pasiseikimas, o tavo batai. Žinai, kiek tie batai verti? Viso centnerio gerų miltų. Tu negavai dešimtos dalies, ko jie verti. Būt vistiek kokią savaitę prastumsi kukulius beverdams. (Bus daugiau)

• Jei įšoksi į šulinį, atsargumas nėra įpareigotas tave ištraukti. (Persų patarlė)

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas Lietuvių

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau. (Vartotos mašinos — urmo kainomis)

Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

KVIEČIAME Į NAUJIENŲ

BANKETA

NAUJIENŲ 66 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Sekmadienį, š. m. spalio 26 dieną

BEVERLY COUNTRY CLUB

87th St. ir S. Western Ave.

Chicago, Illinois

• DAINOS

• SVEIKINIMAI

• VAKARIENĖ

• ŠOKIAI

Pradžia 5 val. popiet — Įėjimas \$20.

BANKETĄ RUOŠIA

NAUJIENOS

Vietas prašome rezervuoti iš anksto

1739 SO. HALSTED STREET,

CHICAGO, ILLINOIS 60608

arba telefonu 421-6100

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALI METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajaus talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

• Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol. Pavardė ir vardas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadeniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos krašto politikai. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus paštas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainės:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$45.00	pusei metų \$22.00
trims mėnesiams \$24.00	vienam mėnesiui \$4.00
Kitose JAV vietose:	
metams \$40.00	Orderis kartu su užkupu.

Lenkijos pamoka

Lenkijos įvykiai buvo atsidūrę pasaulio dėmesio centre, kurie, prasidėjus Irano — Irako konfliktui, nulsino į užuomarsį. Nežinome, kaip toliau išsivystys Irano — Irako karas ir kokią padėtyje atsidurs Vakarų pasaulis, bet Lenkijos įvykių pamoka, bent mums, lietuviams, yra daug pasakanti istorinė tiesa.

Vykstant Lenkijos darbininkų streikui, veik visa vakariečių spauda, atsakingi politikai ir vyriausybės atstovai laikėsi labai santūriai, nenorėdami suteikti mažiausią pretekstą lenkų komunistams tevertis smurto priemonių prieš streikuojančius ar išprovokuoti Sovietų karinę invaziją.

Dar neaišku, ar bus pildomi lenkų darbininkų iškovoti laimėjimai, nes sovietų valdžia ėmė traukti savo kariuomenių dalinius Lenkijos pasieniu, o pačioj Lenkijoje vyksta tolimesnis studentijos ir bendrai inteligentijos subruzdymas, reikalaujant demokratiškesnių teisių ir laisvių.

Tuo tarpu Vakarų publicistai, politikai ir mokslininkai ėmė analizuoti Lenkijos įvykius ir padarė pirmąsias išvadas. Žinoma, publicistė Georgie Anne Geyer savo straipsnyje "Victory for detente", tilpusio Chicago Sun Time, 1980 m. IX. 22 laidoje nurodo, kad veik visa Vakarų Europos spauda vienbalsiai pasisakė, kad Lenkijos įvykiai patvirtina detentės politikos prasmę, nes tik dėka tokios politikos galėjo susidaryti sąlygos lenkų darbininkijos laimėjimams. Publicistė Geyer toliau kritikavo priešingą konservatyvios spaudos nusistatymą detentės politikos atžvilgiu, kurią laiko kaip nuolaidžiavimą Maskvai ir pripažinimą jiems užgrobtų Rytų Europos kraštų.

Lenkijos įvykiai įrodė, kad plačiau praverus duris ekonominiais santykiams, kultūriniam bendradarbiavimui, laisvesnei komunikacijai, su kuriomis drauge ėmė skverbtis vakarietiškos demokratijos idėjos, pagimdžiusios disidentinius sąjūdžius, kurie, per pagrindžio spaudą išjudino mases. Ne kas kitas, bet disidentai paruošė strategiją ir taktiką visam lenkų darbininkijos sąjūdžiui bei jam vadovavo.

Šioje vietoje malonu atkreipti Naujienų skaitytojų dėmesį, kad visai panašiomis mintimis šiame dienraštyje tilpo vedamasis "Lenkijos įvykių reikšmė", kuriame tarp kitko buvo pasakyta:

"Tokia politinė padėtis galėjo susidaryti tik detentės politikos ir Helsinkio nutarimų įtakoje, kuri vengdama atominio karo sukėlimo, žingsnis po žingsnio siekia legalumo keliu įgyvendinti demokratines laisves, pačių komunistų propagandiniams sumetimais įrašytas į savas konstitucijas ir patvirtintas savo parašais Helsinkio konferencijoje."

(Naujienos, 1980. IX. 5)

Išleistas iš kalėjimo su visais disidentais Jacek Kuron, skaitomas visos lenkų opozicijos vadovu. Vakarų reporteriams pareiškė: "Šiuo darbininkų streiko laimėjimu prie Baltijos jūros, prasidėjo istorinis procesas, kuris atneš demokratiją visam Sovietų blokui."

Kadangi veik visoje lietuviškoje išeivijos spaudoje buvo reiškiamas neigiamas nusistatymas detentės politikos atžvilgiu ir nepasitikėjimas Helsinkio sutarimų rezultatais, tai Lenkijos įvykiai sudavė tokiai pažūrai rimtą smūgį, nors galutini Lenkijos laimėjimai dar nepaaiškėjo.

Tai būtų pirmoji Lenkijos įvykių pamoka, kuri privaltų atverti lietuviams akis, kaip reikia vertinti Vakarų demokratiją pasaulinę politiką, suprasti vykstančius istorinius procesus visoje Sovietijos imperijoje ir ypatingai okupuotoje Lietuvoje.

Antroji pamoka, kurią išskėlė žymus Rytų Europos politikos žinovas Adam B. Ulan savo straipsnyje "Might Soviets loosen grip on all of E. Europe?", tilpusio Chicago Sun Times 1980 m. IX. 12 laidoje, teigia:

"Nežiūrint, ką ateitis lems, Lenkijos įvykiai jau pralenkė savo svarbą visa, kas įvyko Rytų Europoje nuo 1956 m...."

"Turime įsivaizduoti, kad Lenkijos streikai ir valdžios kapituliacija pagrindinai paveiks į pasaulinio komunizmo ateitį ir sovietų politiką, kaip paveikė Stalino mirtis ar Sovietų — Kinijos skilimas". (Ch. Sun Times, 1980. IX. 12).

Lenkijos darbininkijos streikas, palaipsniui apėmęs visą kraštą, turėjo įrodyti Kremlui, kad ne vien Lenkijoje, bet ir visoje Rytų Europoje, komunizmas prarado savo idėjinį poveikumą ir tų kraštų išlikymas yra galimas tik brutalaus jėgos dėka.

Tačiau, kaip įrodė Jugoslavijos, Albanijos, Rumunijos ir Kinijos atvejai, pasisakant prieš sovietinę hegemoniją visai darbininkijai ir liaudžiai, toks krašto yra nesuvaldomas vien teroro ir karinių priemonių pagalba, kaip, antra vertus, Vakarų imperijos nesugebėjo vien karo priemonėmis išlaikyti savo kolonijų.

Išvadoje, Adam B. Ulan tvirtina, kad didėjant masių spaudimui, reikalaujant demokratiškesnių laisvių ir žmoniškesnio gyvenimo, Kremlius anksčiau ar vėliau turės trauktis iš Rytų Europos. Vietoje sovietinių komunistinių režimų, atsiras tautiniai komunistai arba kariųjų partijų koalicijos, kurios sudarys neutralių valstybių bloką tarp Sovietijos ir Vakarų demokratijų.

Įvyks savo rūšies Rytų Europos "finlandizacija", vietoje Kremliaus planuotos Vakarų Europos "finlandizacijos", kuri sudarytų sąlygas pastoviai taikai tarp Rytų ir Vakarų. Visai panašiomis sąlygomis buvo numatyta Teherane ir Jaltaje sudaryti pusiausvyrą tarp Sovietijos ir Vakarų demokratijų. Tos pačios politikos yra siekiama per detentę ir Helsinkio nutarimus.

Jonas Paukštis ir Richard M. Daley

Šiandien, spalio 3 d., 7 val. vak., Pressman salėje, esančioje 5717 S. Kedzie Avenue, įvyks trijų valandų pobūvis. Lietuvis J. Paukštis nori patekti į Illinois valstijos seimą iš 23-ojo rinkiminio distrikto. Jis papasakos apie savo galimybes padėti lietuviams ir 23-ojo distrikto gyventojams.

ANTANAS PLESKYS

INFLIACIJA

Infliacija yra lotynų kalbos žodis (inflatio — vidurių išpūtimas). Šiandien jis reiškia prekių, gėrybių (goods) kainų kilimą ir pinigų vertės kritimą.

Radikas, televizija, spauda (neišskiriant ir lietuviškosios) dažnai kalba apie inflacijos didėjimą, kainų kilimą ir pinigų vertės kritimą, bet labai mažai, arba nieko, nesako apie inflacijos kilmės priežastis, jos susidarymą ir priemones. Gausiai įspūdis, kad inflacija atsirado pati savaime, lyg kokia valstybės, ekonomijos nepagydoma liga — vėžys (cancer), kurios jokiomis priemonėmis negalima pašalinti.

Taip nėra. Ekonomistai, valstybės ūkio ir ekonominių mokslų tyrinėtojai jau seniai yra nustatę ir išaiškinę inflacijos atsiradimo priežastis, jos pasekmes, padarinius ir jos pašalinimo bei sustabdymo priemones.

Žymųjų ekonomistų pasisakymai

Š.m. gegužės mėn. "Chicago Tribune" buvo atspausdintas ekonomikos mokslo, Nobelio premijos laureato prof. dr. Milton Friedman (University of Chicago), dabar jau rodos pensininko, straipsnis apie inflaciją. Ten jis rašė, kad inflaciją iššaukia perdidelis, gamyba ne-

padengty, pinigų kiekio paleidimas apyvarton. Tikriau pasakius, gamybos ir sunaudojimo skirtumo atitinkamų dydžių nepadengty pinigų paleidimas apyvarton. Jis sako, kad valdžia visą laiką kalba apie kovą su inflacija ir jos sustabdymą, bet nieko konkretaus nedaro. Šitoki valdžios elgesį jis pavadino "lip service", pažodžiui — lūpų palavimas. Lietuviškai būtų galima pasakyti — tušti valdžios pažadai.

Š.m. rugsėjo 5 d. 9 val. vak. 11-to televizijos kanalo programoje "Free to Choose" ekonomistų grupė prof. dr. Milton Friedman aiškino inflacijos priežastis ir jos sustabdymo priemones. Diagramomis jis pavaizdavo kaip Japonija būdavo subalansavimu ir pinigų spausdinimo sulėtinimo priemonėmis per penkerius metus beveik visai nugalėjo ir sustabdė inflaciją. Toms pat priemonėms ir Vakarų Vokietijoje atsiekė labai gerų rezultatų kovoje prieš inflaciją.

Taip pat jis (Friedman) filmai nuotraukomis pavaizdavo pinigų spausdinimo mašinas ir pinigų spausdinimo eigą. Uždėjęs savo ranką ant mašinos mygtukų, juos paspaudė ir mašina sustabdė pasakė, kad tai yra pirmutinis žingsnis kovoje

Tuomi nėra išsemtos Lenkijos įvykių pamokos, nes jų tolimesnė reikšmė didele dalimi priklauso nuo Irano — Irako konflikto išsivystymo, kuris savo keliu gali iš pagrindų pakeisti pasaulinę politiką ir tuo pačiu — Rytų Europos padėtį.

V. K.

prieš inflaciją. Sekantis žingsnis yra valstybės biudžeto subalansavimas, tai yra deficito panaikinimas sumažinant valdžios išlaidas.

Kitas žymus ekonomistas, Harvard universiteto profesorius ir Wall Street Journal bendradarbis ekonomikos klausimais dr. Martni Feldstein, lyg ir papildydamas dr. M. Friedmano įrodinėjimus, tame pačiame W.S.J. š.m. gegužės mėn. savo straipsnyje "Inflation and Supply Side Economics" sako: "Taip pat aš remiu pasiūly ir gamybos didinimą, kad sumažintus nedarbą. Aš esu įsitikinęs, kad inflacija gali būti sušvelninta, tinkamai ribojant paklausas. Plačiai paplitęs įsitikinimas, kad pasiūly politika gali panaikinti inflaciją didinant gamybą, tėra tik pagaiduojamas įsitikinimas, galvosena (wishful thinking)".

Cia yra beveik toks pat pasisakymas, kaip ir dr. M. Friedmano, tik kitais žodžiais ir kitokia išsireiškimo forma. (Dr. M. Feldsteino straipsnis yra skiriamas daugiau akademinio išsilavinimo skaitytojams). Paklauskite tegalima sumažinti, tik sustabdyti pinigų spausdinimo mašinas, sumažinus pinigų kiekį apyvartoje ir suvaržius kreditus — paskolas prekybai, bet ne gamybai.

Iki šiol nepastebėjau nei vieno ekonomisto priešingo pasisakymo dr. M. Friedmano įrodinėjimams.

Valdžios skolos, išlaidos, deficitas, pinigai apyvartoje ir inflacija

Didžiausias inflacijos sukėlėjas yra per didelis valdžios švaistymasis pinigais, iš čia biudžeto nesubalansavimas — deficitas, deficitu dengimas skolomis ir gamyba nepadengty pinigų leidimas apyvarton.

Pirmiausia žvilgtelėkime į valdžios skolas: 1930 m. JAV valdžios skolos tesiekė tik 16 milijonų dolerių ir kiekvienam gyventojui tų skolų atiteko (per capita) 131 dol.: 1940 m. — 43 bil. dol. — 367 dol. asmeniui; 1950 m. — 257 bil. dol. — 1,696 dol. asmeniui; 1960 m. — 284 bil. dol. — 1,585 dol. asmeniui; 1970 m. — 371 bil. dol. — 1,811 dol. asmeniui; 1975 m. — 533 bil. dol. — 2,496 dol. asmeniui; 1980 m. iki rugs. 3 d. — 893 bil. dol. — 4,058 dol.

(Bus daugiau)

Pirma pasakojo, kad prez. Carteris pralaimės, o dabar tvirtina, kad Atstovų Rūmose demokratai pralaimės, bet kol balsai nebus suskaičiuoti, tai niekas tiksliai nežino.

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

— Mes paskutiniu laiku visai su jais nebesiskaitydavom, todėl vieną kartą apgavo ir mane... Kai pašlijo jų frontas, tai mes ėmėme visokias išdaigas jiems išdarinėti. Surenkam jie, sugaudo su didžiausiu vargu kokį būrelį jaunimo, susodina į traukinį ir veža iš Lietuvos, pragai pasitaikius sulendame ir mes, būdavo, į tą patį traukinį; privažiavę pirmąjį mišką, sargybas išmesdavome nuginklavę, o paskiau ir patys išsisklaidydavom. Paskutiniu laiku jie beveik nieko negalėdavo išvežti iš Lietuvos.

— Na, bet... — nekantravo Perkūnas.

— Vieną kartą susodino į traukinį būrį civiliai aprengtų savo kareivių, o į vieną vagoną labai triukšmingai įgrūdė keletą mūsų jaunuolių. Už tai aš dabar jau čia pas jus... — pabaigė Niaura.

Pabaigus Niaurai pasakoti, visi tyli — kiekvienas tebeato prieš savo akis žaliuojantį Lietuvos mišką, ten tebetęsiama jų pradėta kovą už tėvynės laisvę ir suvargusius, ramybės išsiilgusius savo tautiečius...

— Kur tuos abu išdavikus tada padėjai? — pertraukė tylą Perkūnas.

— Didžiausias triukšmas buvo kilęs dėl jų stovyklų, bet po ilgų ginčų nutarėm, kad jų nužudymas gali labai pakenkti vietiniams gyventojams ir taip vieno kaimo vos pusę gyventojų be išgelbėjimo tą rytą...

— Tai tu juos taip ir paleidai? — klausia toliau nepatenkintas Perkūnas.

— Jie sumokėjo stambią sumą vaduotiniui, o paskiau — turėjo patys tuojau išnykti iš Lietuvos. Negi galėjome mes juos taisyti su savimi, pridūrė dar Niaura, lyg pasiteisindamas, kad juos paleido.

— Ir jūs patikėjote tokių išdavikų žodžiais? — pyko Perkūnas.

— Jų vietoj pasiliko svarbus įkaitas, dė to jie iš tikrųjų kažkur pradingo ir mums niekur nebekenkė.

Kas buvo tas įkaitas, suprato ne tik Ringaudas, bet ir Perkūnas, tik niekas nenorėjo prie Ringaudos suminėti Iernos vardo — šis vardas jų tarpe buvo pasidaręs kažkoks mistiškas, pavojingas...

Ringaudui nepaprastai rūpi patirti ką nors apie Iernos likimą, bet ir jis jaučia, kad klausinėti dabar Niaurą nepatogu — juk kiekvienas jų asmeninių rūpesčių turi šimtus. Todėl jis susivaldo ir laukia, pakol Niaura pats susipras.

— Tai ką jūs padarėte su tais jų turtais? — visiems nutilus, tyčia nukreipia kalbą kita kryptimi Perkūnas.

— Dalį palikome stovyklų kasoje, o kitus paėmė Ramunė — ji stengiasi išvaduoti mus, — visai paprastai atsako Niaura.

— Ramunė?! — Bičkovo sekretorė?... Tai ji tada nemirė?... — stebėjosi Perkūnas.

— Jos žaidza pasirodo, buvo nepavojinga, tik kraujo buvo labai daug netekusi.

— Kaip kaip jūs tuos pinigus iš jų išgavote? — susidomė į Guoba.

— Tą pačią dieną atnešė į girią ta antroji mergaitė, paties Bičkovo dukterė...

— Juk tai tikra komedija! dukterė atnešė aukšą, o meiluzė sugrąžino... — piktai įgelia Perkūnas Niaurą.

— Tu pamiršti, kad toji mergina yra tokia pat kovotoja, kaip ir mes, todėl visai nepadoru taip įžeisti ją, — subara Ringaudas Perkūną.

— Et! aš visuomet sakiau, kad nereikia įsileisti į stovyklą moterų — jos tik nelaimę neša, — nepasidavė Perkūnas.

— Šį kartą tu, Juozai, labai klysti. Tos abi mergaitės, kad sumanytų, kažką padarytų, bet tik mus galėtų išvaduoti. Aš pilnai tikiu, kad jos ir iki šiol tebesirūpina mūsų likimu, tik niekas negali mūsų surasti.

— Apsuko tau galvą tos gražuolės.

— Ne, jeigu tu būtum matęs, su kokia nuosirdžia šypsena įteikė mums tada rankinuką, pilną savo tėvo branegnybių, Irena... o ji pati čia pat įstojo į partizanų eiles.

— Tokios šypsenos jau daug yra pražudžiusios ne vien karių, bet ir tikrų valdovų; tai pavojingiausias ginklas, kuris visuomet pasiekia tikslą... — širdo vis Perkūnas. — Ar tu žinai, kur rankinukais aukso dabar yra?...

Niaura tyli; visi mato, kad šio klausimo jis nelaukė ir ir atsakyti į jį vengia. Perkūnas, pasitebėjęs Niauros sumišimą, dar labiau ima prie jo kibtį. Visiems darosi nepatogu ir gaila Niauros, tos taip maloniai šypsančios gražuolės su pilnais nes jis nuosirdžiai viską pasakoję.

— Iš tikrųjų įdomu, koks tu mergaičių likimas buvo toliau, — nebeįsiterpia ir Ringaudas.

— Ramunė važinėja ir ieško jūsų.

— O ta antroji?

— Ją vieną pagrobė jos tėvo agentai ir kažkur išsivežė...

— Ne, ką? ar aš nesakiau?... — triumfuoją Perkūnas, — tikra gėda, kad tokį seną kovotoją taip lengvai apgavo gudri komendantė... su savo meile šypsena... Nejaugi tau ir dabar dar neaišku, kad ta visa kompanija puikiai suvaldino komediją, kurios paskutinį veiksmą turime baigti mes... čia šioje duobėje...

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

ŠLUTO RADIO VALANDĖLĖ

Paskutinį kartą prabilo p. Šlutas. Buvom prapratę sekundieniais išklausyti radijo valandėlės. Kartais iškildavo kontroversijos, bet bendrai programai buvome pamėgę. Aš per eilę mėnesių parašydavau reportažus išsitarėdavau vienu kitu klausimu. Bus ilgu be šios valandėlės!

Kokia užsidarymo priežastis? Pakilo kaina. Savaitei 300 dolerių. Iš skelbimų susidarydavo apie \$130; \$170 reikėjo pridėti iš kišenės. Esi, ubagauti ir maldauti, ir maldos nemėgau, todėl turiu likviduotis.

Rugsėjo 23 d. 8 val. buvo laisva tema. Nemaža klausytojų reikė užuojautą ir siūlėsi sudaryti šalpos fondą. Žadėjo dėti panstgas ir vėl tęsti tolimesnius pokalbius.

Kai kas priminė, kad kardinolas J. Cody ir vėl nori paroduoti žemės iš Sv. Kazimiero kapinių. (Prieš keletą metų lenkų gimnazijai pardavė Vytauto daržą — 6 akierius.)

Piketavome kardinolo Cody

rezidenciją, kol jis išjungė ant kablo laidą ir grąžino Sv. Kazimiero Lietuvių kapinių vardą. Laidojame pagal lietuvių tautines tradicijas.

Liūdna, kad praradome milijones vertybės: kapinės, senelių prieglauda, ligoninės, mokykla, bažnyčia, kurias mūsų žmoniui savo santaupomis buvo įsigiję.

Advokatas Žumbakis ragino įsigyti pilietybę ir eiti balsuoti. Dėl savo apsilėidimo lietuviai prastai reprezentuojasi politikoje. Nors pavėluota, bet teisinga pastaba.

Būdinga, kad paskutinę minutę dr. J. Adomavičius į gelbėjimo fondą Pakel banke įnešė \$100 ir ragino kitus vesti tą fondą.

Klausytojai, nežūrint kartais kontroversinių išsiskipimų, vis tiek norėtu, kad šluto radijo valandėlė vėl išvystų dienos šviesą.

Beje, dr. V. Dargis pasisakė balsavimo reikalu. K. P.

(R) LB Brighton Parko gegužinė-piknikas

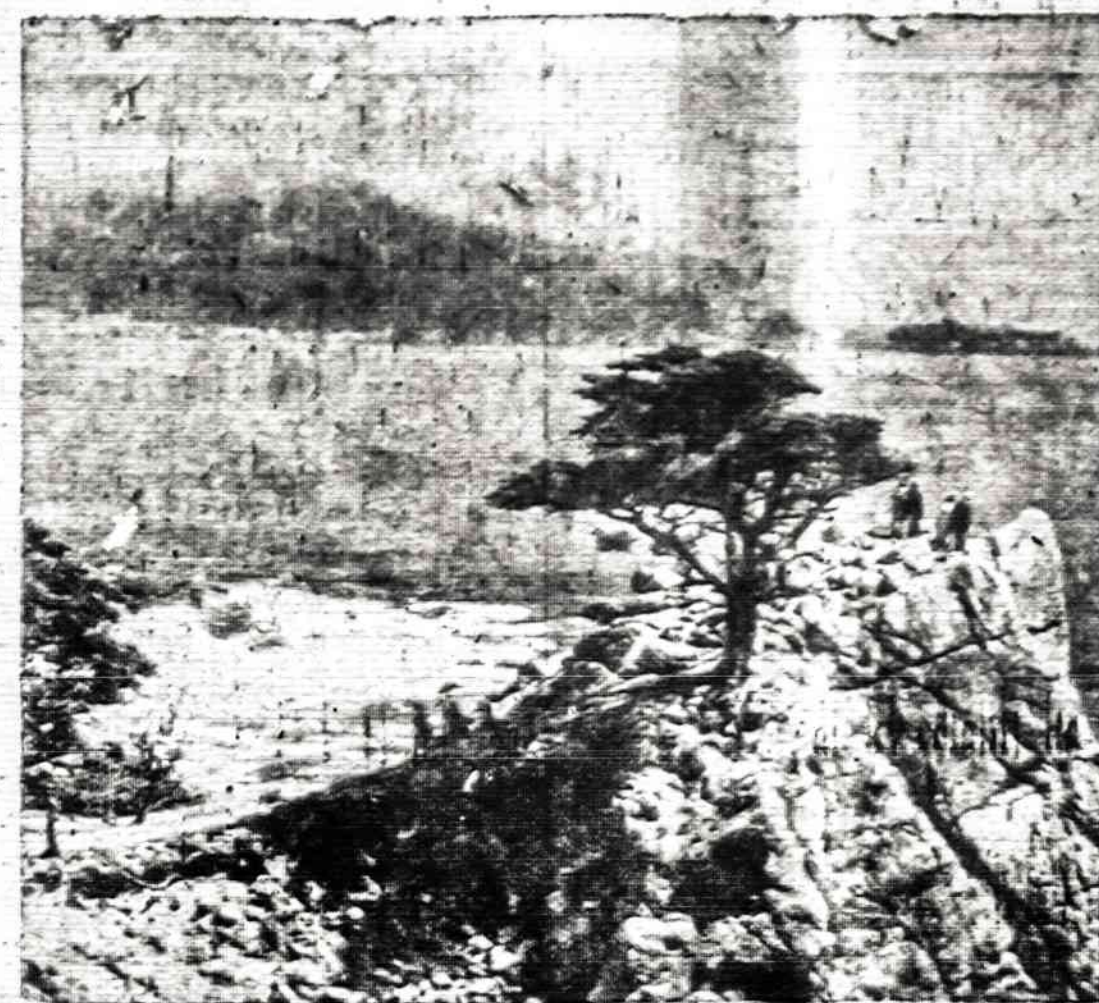
Š.m. rugsėjo 28 d. "Vyčių" salėje ir darže, Brighton Parke, Chicagoje Bendruomenės valdyba surengė labai jaukią, malonią ir linksmą gegužinę. Buvo dainuojama, grojama, šokama ir užkandžiujama. Visi buvo geroje nuotaikoje ir pakiliame ūpe.

I gegužinę atvykau kiek pavėlavęs. Pirmą dalyvavau BALP rudens vajuos atidaryme. Svečius prie jėjimo maloniai ir draugiškai pasitikio darbus ir sumanus tos apylinkės pirmininkas Valerijonas Pocius. Iš žymėsiųjų svečių gegužinėje dalyvavo (R) LB tarybos pirm. Andrius Juškevičius su žmona Zuzana Juškevičiene, kuri yra Bendruomenės Vagų redaktorė, centro valdybos pirm. dr. Vyta. Dargis, sekret. I. Serapinas su žmona, kuri yra dainininkų būrelio vedėja, vicepirm. Ant. Repšienė, apygardos pirm. inž. Du-

bauskas, ALTos Chicago skyriaus pirm. E. Mikužūtė, iš tolimos Indianos, East Chicago apylinkės pirm. ponas Čiurinskas su žmona, ir visa eilė kitų žymėsiųjų visuomenės veikėjų. Atleiskite, kurių pavardžių nepaminėjau. Būdamas gegužinėje jų neužrašiau, o parvykęs namo ir rašydamas reportažą nebeprisiminiau — išgaravo iš atminties.

Gegužinėje veikė laimės šulinys, loterija, baras, virtuvė ir grojo K. Venckaus orkestras, bet jo paties nebuvo. Jis sunkiai susirgęs gulėjo ligoninėje ir pirvadienio rytą, rugsėjo 29 d., atsisakė iš gyvųjų tarpo. Tegū jam būna lengva šios svetlingos šalies žemėlė.

Virtuvėje, net suprakaitavusi, vadovavo darbščioji ir sumani J. Ponia Pocienė, gamindama skanūs ir gardžius valgius. Svečių buvo prisirinkusi pilna

CICERO

Rugsėjo 17 d. Ciceroje buvo pagerbtas ALTos Cicero skyriaus pirmininkas dr. P. Atkočiūnas. Pagerbimą pravedė R. LB atstovė ir valdybos vykd. vicepirm. dr. Bronė Motušienė. Sveikino klebonas kun. J. Stankevičius, Amerikos karo veteranų 9115 posto komandierius Tony Janis, ALTos Centro valdybos vardu J. Skorubskis, vienas iš Cicero ALTos skyriaus atkūrėjų Pr. Kažiuba ir raštu sveikino šaulių pirmininkas K. Milkovaitis.

Dr. Motušienė nupasakojo vargingą dr. Atkočiūno kelią Lietuvoje, o atytus į JAV, anglių kasyklose, siuvykloje ir kitur, kol jis pasiekė, visą laiką dirbdamas fizinį darbą, universiteto baigimo diplomą iš chemijos, o paskui ir dentisto — dantų gydytojo.

Prie kavutės, napoleono; ki-

salė. Visi šoko, užė, linksminosi ir užkandžiavo, užgerdami įvairių gėrimų, kiekvienas pagal savo skonį.

Kaip ilgai užsitęsė gegužinė, negaliu pasakyti, nes anksčiau išvykau namo. Dar tą pat vakarą reikėjo atsiseikinti su a.a. inž. Kazimieru Karazičia.

A. Plešys

1981, metais Vasario 16-osios

minėjimas Ciceroje įvyks vasario 8 d., o Tragiškojo birželio minėjimas — birželio 14 dieną. Abu minėjimai bus parapijos salėje, 1500 So. 49th Court, tuo jau po lietuviškų pamaldų, 11 val. 30 min. Pranešame iškansto, kad pasiruošimas būtų tinkamesnis. S. Paulauskas

TRUMPAI

— Ilgametis naujienietis Stasys Chopulis iš Rockfordo staiga mirė ketvirtadienį, spalio 2 d. Jis sukritė pildamas žolę prie namų. Paliko liūdinti žmoną Matildą ir kiti giminės.

— Tomas G. Bardauskas iš Brother Rice aukšt. mokyklos ir Geraldas Patejūnas iš Bogam mokyklos yra National Merit konkurso stipendijos pusfinalistai.

— Algis Hermanas iš Gage Parko aukšt. mokyklos ir Mike Pratas iš De LaSalle mokyklos yra minimi SW News-Herald laikraštyje gabiais ty mokyklų futbolo rinkinių žaidėjais.

— Sgt. Tomas R. Vaišvilas iš Marquette Parko sėkmingai baigė JAV aviacijos specialų medicinų kursą Brooks bazėje, Teksas. Jis tarnauja Grissom aviacijos bazėje, Indianoje.

— Šakių Apskr. Klubo rudens balius įvyks šių metų spalio mėn. 18 d. Lietuvos Vyčių salėje, 2455 W. 47th St., Chicago. Salta ir šilta vakarienė, laimės šulinys. Turtingas baras. Šokiams gros Evaldo Knoll orkestras, Pradžią 7 val. vakaro. Įėjimas — auka 9 dol. asmeniui. Bilietai galima užsisakyti paskam binus tel. 925-0911 ar 927-6972 (Pr.)

— SLA 6-osios apskrities metinė konferencija įvyks š.m. spalio 5 d. 2 val. popiet Lietuvos Evangelikų Reformatų bažnyčioje, 5230 S. Artesian Ave. Chicago. Įėjimas iš šono. Valdyba (Pr.)

— Metinę vakarienę ruošia R. LB-nės Marquette Parko apylinkės valdyba spalio mėn. 1 dieną 7 val. vak. Šaulių namuose. Programą atliks jaunė solistė J. Tautvilaitė, Karšta vakarienė, šokiams gros K. Venckaus orkestras. Studentams ir moksleiviams bilietai kaina \$6. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Valdyba (Pr.)

Los Angeles, Calif.

Lietuviškosios Los Angeles radijo valandėlės š.m. rudens balius įvyks spalio mėn. 11 d. (šeštadienį) 7:30 val. vak., Sv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje. Baliaus programoje dalyvaus išimtinai jaunimas, spėjės čia jau keliomis kitomis progomis puikiai užsirekomenduoti: Vita Polikaitytė, Daina Gudauskaitė — solistės, Raimondas Mickus — smuikininkas ir Rimas Polikaitis (tas pats, kuris labai aktyviai dalyvavo demonstracijų prie Sovietų konsulato San Francisco ruošime) — akordeonistas ir pianistas (jis akompanuos solistams). Programos paruošimu rūpinas: kompozitorė Giedrė Gudauskienė.

Bus valandėlės baliuose žinoma gera vakarienė, europietiškas orkestras šokiams, baras laimės stalas ir kt. Valandėlės vadovybė kviečia lietuvišką publiką šiame baliuje gausiai dalyvauti. vb.

Komunistinė statyba

Žurnalistas iš Vakarų apžiūrė Bielomoro kanalą.

— Kas statė šį kanalą?

— Dešiniį krantą statė tie kas pasakojo politinius anekdotus.

— O kairiį?

— Kairiį krantą statė tie, kurie tu anekdotų klausėsi.

REAL ESTATE

Namai, Zemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS. IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LIETUVIŠKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

MORINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nu-

avybę Chicagoje ar bet kur

Amerikoje, prašome skambinti

ir užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę

jums patarnauti.

Mes priklausime MLS

ir turime kompiuterį.

Ir šio 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

RESORTS AND VACATIONING

Kurortai ir Atostogų Vietos

D E M E S I O

Keliaujant į Floridą ir neturint aiškios apsisistojimo vietos,

prašau kreiptis šiuo adresu:

A. Dovydaitis

105 - 59 Ave.

St. Petersburg Beach,

Florida 33706

Tel. (813) 360-1057

STRAIPSNIŲ KONKURSAS

APIE KRIST, DONELAITI

Jau gauti straipsniai: Done-

aičio sūkaiktis reikšmė, — sla-

vyvardė K. Širvėnas, antrasis-

Krist. Donelaitis nepamirštamas

kovotojas dėl lietuviybės, žmo-

gaus teisių ir krikščionybės lie-

tuvių tautos ir pasaulinėje lite-

ratūroje, — slapyvardė Tautgi-

nas.

Primenama, kad straipsnius-

rašinius reikia atsiųsti iki 1980

XII. 15 d. imtinai konkurso są-

lygose nurodytu adresu.

Spaudos — Informacijos Ta-

ryba.

Arthritis Sufferers!

Now. Get relief

for painful inflammation

and protection for your stomach!

For minor arthritis pain, Arthritis Pain

Formula has 50% more medicine than

ordinary headache tablets. Plus two

anesthetics for double stomach protec-

tion. Try Arthritis Pain Formula, the

arthritis specialist, from the makers of

Anacin.

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI. Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI. Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. Ashland Ave. 523-8775

GENERAL REMODELING. Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita. FETINGS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

DAŽYMAS IR REMODELIAVIMAS. Nėra darbo permaže. Visus palmų. Iš lauko ir vidaus. Kainos labai prieinamos. GEDIMINAS BARANAUSKAS 4514 So. Talman Avenue Tel. 523-0383

A. TVERAS. Laikrodžiai ir brangenybės. Pardavimas ir Taisyimas. 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus. P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS. Notary Public. INCOME TAX SERVICE. 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450. Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY. F. Zapols, Agent. 3208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642, - 424-8654. State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATU DRAUGIJA VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYS. Darbo val. nuo 9 val. ryto iki 7 vak. 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS. Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163. 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI
Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.
Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00
Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00
Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTŪRA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00
Galima taip pat užsakyti paštų, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.
NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

FLORIDA. REAL ESTATE
NAMŲ PIRKIMO REIKALUOSE.
CLEARWATER, LARGO, BELLEAIR, SEMINOLE APY.
LINKSE (netoli St. Petersburg Piličių Klubu)
Prašau kreiptis:
LIUCIJA VAICAITIENĖ
Realtor - Associate
RODGERS & CUMMINGS, INC.
diena (813) 581-9411; vakare (813) 585-2738

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-7757
Didelis pasirinkimas gerose rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 8-2737
V. VALANTINAS

TAVO ŽODIS YRA TIESA
Jono 17:17
IR PAZINSITE TIESĄ, O TIESA ISLAISVINS JUS
Jono 8:32

ŠV. RAŠTO NAUJASIS TESTAMENTAS IR PSALMAI
LEIDINYS LIETUVIŲ KALBA. IŠRISTAS KIETIAS PLASTIKINIAMS VIRŠELIAIS PRAKTIŠKO KISENINIO FORMATO.
KAINA \$3.
LITHUANIAN MINISTRIES, P.O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454